

RF-4247-48
M. Ed. Examination
April / May – 2010
Innovations & Change in Education

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના

(૧)

<p>નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fillup strictly the details of signs on your answer book.</p> <p>Name of the Examination : M. Ed.</p> <p>Name of the Subject : Innovations & Change in Education</p> <p>Subject Code No. : 4 2 4 7 Section No. (1, 2,.....): Nil</p>	<p>Seat No. : □ □ □ □ □ □</p> <p style="text-align: center;">Student's Signature</p>
--	--

(૨) નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.

(૩) પ્રત્યેક પ્રશ્નના ગુણ જમણી બાજુ દર્શાવ્યા છે.

૧ નીચેના પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો :

૧૬

(અ) શિક્ષકો માટે સેવાકાલીન તાલીમમાં તમે કયા સુધારા સૂચવો છો ? શા માટે ?

અથવા

(અ) પ્રશિક્ષણાર્થીઓમાં નવવિચારની સમજદારી કેળવવા માટે શિક્ષક-પ્રશિક્ષણ ક્ષેત્રે કેવાં પરિવર્તનો લાવવા જોઈએ ?

(બ) શિક્ષણના જુદા જુદા ક્ષેત્રોમાં નવીન વિચારથી વિદ્યાર્થીઓને સભાન કરવા માટે કાર્યયોજના તૈયાર કરો.

અથવા

(બ) નવવિચારના વિવિધ તબક્કાઓ પૈકી તમારી દૃષ્ટિએ કયા બે તબક્કા મહત્વના છે ? શા માટે ?

- ૨ પરિવર્તનની પ્રક્રિયાના આધારસ્તંભો વિષે પ્રશિક્ષણાર્થીઓમાં સમજ કેળવવા માટે ૧૪
આયોજન અને અમલીકરણની રૂપરેખા તૈયાર કરો.

અથવા

- ૨ વસતિ વધારા માટે તમારી દૃષ્ટિએ કયા પરિબલો જવાબદાર છે ? સામાજિક ૧૪
પરિવર્તનના સંદર્ભમાં વસતિ નિયંત્રણ માટે શિક્ષકની ભૂમિકા શું હોઈ શકે ?

- ૩ શાળાના આચાર્ય તરીકે શાળામાં નવપરિવર્તન લાવવા શિક્ષણની પરિસ્થિતિમાં ૧૪
કયા ફેરફાર કરવા જોઈએ ? શા માટે ?

અથવા

- ૩ શૈક્ષણિક ટેકનોલોજીનો શિક્ષક-પ્રશિક્ષણની કોલેજોમાં કેટલે અંશે વિનિયોગ કરવો ૧૪
જોઈએ. તમારા મંતવ્યો જણાવો.

- ૪ આપણી શિક્ષણ પ્રણાલી મૂલ્યશિક્ષણ આપવામાં નિષ્ફળ ગઈ છે એમ તમે ૧૪
માનો છો ? પરિવર્તનના પ્રણેતા તરીકે તેમાં શિક્ષકની ભૂમિકા શી હોઈ શકે ?

અથવા

- ૪ તમારી દૃષ્ટિએ શિક્ષકમાં નેતૃત્વના કયા ગુણો હોવા જોઈએ ? શિક્ષક-પ્રશિક્ષણની ૧૪
સંસ્થામાં નેતૃત્વ વિકાસ માટે કયા કાર્યક્રમોનું આયોજન કરવું જોઈએ ?

- ૫ નીચેનામાંથી કોઈ પણ ત્રણ પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર લખો : ૧૨

- (૧) વિદ્યાર્થીઓના નવવિચાર માટે પ્રેરણા મળી રહે તે માટે શું કરવું જોઈએ ?
(૨) કોઈ એક શૈક્ષણિક પરિવર્તન ક્યારે સ્વીકાર્ય બને છે ? કેવી રીતે ?
(૩) નવવિચારમાં સમૂહમાધ્યમોની ભૂમિકા સ્પષ્ટ કરો.
(૪) કોઈ એક શૈક્ષણિક મૂલ્યાંકનના ક્ષેત્રમાં નવવિચારના લાભના સંદર્ભમાં મૂલ્યાંકન
કરો.
(૫) શાળા કક્ષાએ સ્વઅધ્યયન કાર્યક્રમના સંદર્ભમાં શિક્ષકની ભૂમિકા સ્પષ્ટ કરો.

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) As per the instruction No. 1 of page No. 1.
- (2) Fill-up strictly the details of signs on your answer book.
- (3) Marks of each question are mentioned on the right hand side.

1 Answer the following questions: 16

- (a) What changes do you suggest for improving in-service training? Why?

OR

- (a) In the field of teacher-training, what kind of changes should be brought in the trainees for their proper understanding of innovation?
- (b) Prepare the Action Plan to make the students aware about innovations in different fields of education.

OR

- (b) From your view points give two important stages out of various stages of innovations.

2 Prepare the outline for planning and implementation for foundations of changing process to create proper understanding amongst trainees. 14

OR

2 From your view point, state the factors responsible for over population? What is the role of teacher in population control in reference to the social change? 14

- 3 As a principal of the school, what changes you would like to make in bringing innovations in present education system? 14

OR

- 3 To what extent the educational technology is to be utilized in the colleges of teacher education? Give your view points. 14

- 4 Do you believe that our education system has failed in giving value education? What should be the role of teacher as change agent? 14

OR

- 4 From your view points, what should be the qualities of Leadership of a teacher? What kind of programmes to be planned for development of leadership in Teacher-Education Institutions? 14

- 5 Answer briefly, any **three** of the following questions: 12

- (1) What should be done to inspire students to become innovative?
- (2) When an educational change becomes acceptable? How?
- (3) Specify the role of mass media for innovation.
- (4) Evaluate the advantages of innovation in reference to any field of educational evaluation.
- (5) Specify the role of a teacher in self-learning programmes at school level.